

D O M

afsagt den 31. januar 2017 af Vestre Landsrets 5. afdeling (dommerne Erik P. Bentzen, Esben Hvam og Jacob Hinrichsen (kst.)) i ankesag

V.L. B-0516-16

A

(advokat Elin Brodorf Rønnemose, Fredericia)

mod

Ankenævnet for Patienterstatningen

(advokat Christian Bo Kolding-Krøger, København)

Retten i Aarhus har den 18. marts 2016 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS 10-1310/2015).

Påstande

For landsretten har appellanten, A gentaget sin påstand for byretten.

Indstævnte, Ankenævnet for Patienterstatningen, har påstået dommen stadfæstet.

Forklaringer

A, H og G har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

A har supplerende forklaret, at forundersøgelsen i 2006 blev varetaget af H : Hun fik at vide, at det værste, der kunne ske, var, at hendes syn ikke bedredes, men hun fik ikke at vide, at der i øvrigt ville være risiko forbundet med laseroperationen.

Hun blev først efter operationen i Oslo i 2012 for alvor opmærksom på, at hendes syn var forværret. Det var første gang, hun følte sig utryk. Tidligere havde hun tilskrevet sit forringede syn efter operationerne med, at der var en helingsperiode.

Efter tredje genoperation i marts 2008 oplevede hun for første gang lysfølsomhed. Hun blev dog beroliget med, at helingsperioden ville være længere for hver operation, og H og G nævnte ikke noget, der foruroligede hende. Hun spurgte ind til sine problemer undervejs, og de nævnte kun, at der kunne være flere komplikationer med langsynede patienter. De talte ikke om psykiske gener af behandlingen. Hun har kun talt med de to på B.

I slutningen af 2012 begyndte hun at få infektioner, som hun konsulterede en øjenlæge om. Øjenlægen kritiserede B, men det var ikke noget, hun for alvor bed mærke i. Det var første ved konsultationen den 22. marts 2013 på øjenafdelingen på C, at hun fik at vide, at der var tale om en varig skade, og at den kunne anmeldes til Patientforsikringen. H og G havde ikke nævnt, at hun havde fået en varig skade, og de havde kun drøftet løsninger på hendes problemer.

Hun havde en depression i 2006, hvor hun stort set var sygemeldt i to måneder. Hun havde ikke sygedage i årene efter. Det var først i 2010, at hun opdagede, at der var sket en forandring med hende, og at hun f.eks. blev "kortere for hovedet". Hun blev rigtig dårlig i oktober 2011, hvor hun måtte fratræde sit job.

Det var først i forbindelse med sin samtale med psykiater J i februar 2013, at hun blev klar over, at der kunne være en sammenhæng mellem øjengenerne og hendes psykiske tilstand.

Hun er blevet tilkendt fleksjob på grund af sine øjenproblematikker og en belastningsreaktion. Hun er blevet opereret 11 gange siden 2013. Det har været for at søge at stabilisere hendes syn.

H har supplerende forklaret, at A inden laseroperationerne fik en sædvanlig vejledning, herunder om at længden af helingsprocessen kunne være op til 12 måneder for langsynede, og at der er en risiko forbundet med enhver operation. Det var også dengang en kendt komplikation, at A's syn kunne blive dårligere af en operation.

De to første operationer var normale, men A's tilstand et halvt år efter den tredje operation skulle set i bakspejlet nok have givet hende anledning til bekymring.

De symptomer, som A havde i april 2008 efter den fjerde operation, var bekymrende, selv om A's angivelse af lysfølsomhed ikke i sig selv er unormalt.

Hun udtalte sig undervejs positivt over for A om hendes tilstand, selv om A's manglende bedring bekymrede hende. Hun mistede på intet tidspunkt i forløbet troen på, at A's syn kunne blive bedre. Hun har nok talt med A om, at hendes forløb var atypisk, men hun husker det ikke konkret. Hun ville normalt gøre notat om en sådan drøftelse i journalen.

A fik tilbagebetalt betalingen for operationerne, fordi disse ikke havde givet det forventede resultat.

Hun blev overrasket over, hvor langsynet A blev efter operationen i 2012. Hun håbede dog stadig på bedring i løbet af et års tid efter operationen. Hun havde ikke set på A's problemer som varige skader før i marts 2013. Hun var af den opfattelse, at A var i et fortsat behandlingsforløb frem til 2012, og at der derfor ikke var grund til at vejlede hende om klagemulighederne til Patientforsikringen.

Hun har ikke fundet anledning til at drøfte A's psykiske tilstand med hende, selv om hun kunne mærke, at A var påvirket af problemerne.

Hun stoppede på B i juli 2013.

G har supplerende forklaret, at de komplikationer og risici, der er ved laseroperationer, var de samme i 2006 som i dag. Der er en del mulige komplikationer, herunder kan man miste en mindre del af sin synsevne. Det er typisk, at der for langsynede kan være behov for flere laseroperationer.

Han husker ikke præcist, hvilken information A fik, men han mener, at B dengang udleverede information, som patienten skulle samtykke i.

A gennemgik standardoperationer. Det er ikke usædvanligt, at en patient har behov for 2 genoperationer.

A's gener, som disse er beskrevet i journalen vedrørende perioden efter fjerde operation (ekstrakten side 157f), er ikke sædvanlige. Det er ikke almindeligt, at en patient har smerter over en så lang periode. Han husker ikke, om han havde haft en samtale med A om hendes komplikationer, men han ville normalt notere sådanne drøftelser i journalen.

Da A blev afsluttet fra behandling på B i 2009, havde hun et betydeligt reduceret syn og væsentlige gener. Der var ikke flere behandlingsmuligheder for A på B, men hendes behandlingsmuligheder generelt var ikke udtømte. Hun kunne i sidste ende også have fået en ny hornhinde.

Han har først i forbindelse med retssagen hørt om A's psykiske gener.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af Højesterets dom af 8. december 2003 (UfR 2003.0 H), at forældelsen efter den dagældende forældelseslovs § 3 først regnes fra det tidspunkt, hvor den erstatningsberettigede har fået kendskab ikke alene til selve skaden, men også til at denne kunne være forårsaget af behandlingen.

A modtog laseroperationerne med henblik på afhjælpning af langsynethed. I løbet af 2006 – 2008 gennemgik hun i alt 4 operationer, og det fremgår af journalen fra B og hendes egen forklaring, at hun havde tiltagende øjengener i denne periode og frem til den 17. juni 2009. På dette tidspunkt kunne B ikke tilbyde hende en rebehandling, og hun blev derfor afsluttet fra B. Det fremgår af journalen fra samme dato, at hun fik udbetalt 32.000 kr. som kompensation for visustab. Endvidere havde A fået dækket alle udgifter til den tredje operation, som fandt sted i .

Herefter og i øvrigt af de grunde, som byretten har anført, burde A senest den 17. juni 2009 have haft kendskab til skaden, og at denne kunne være forårsaget af operationerne.

Da landsretten endvidere er enig med byretten i, at A's eventuelle psykiske skader er en følge af de fysiske skader, og at forældelsesfristen således må regnes fra samme tidspunkt som disse, stadfæster landsretten byrettens dom.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal A betale sagsomkostninger for landsretten til Ankenævnet for Patienterstatningen med 50.000 kr. Beløbet, der er til dækning af udgifter til advokatbistand, er inkl. moms, da Ankenævnet for Patienterstatningen ikke er momsregistreret. Landsretten har ved fastsættelsen af beløbet på den ene side lagt vægt på sagens økonomiske værdi og på den anden side, at sagen alene har vedrørt spørgsmålet om forældelse, og at hovedforhandlingen i landsretten alene har varet en halv retsdag.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

A skal betale sagens omkostninger for landsretten til Ankenævnet for Patienterstatningen med 50.000 kr.

Sagsomkostningerne skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Erik P. Bentzen

Esben Hvam

Jacob Hinrichsen
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 31. januar 2017

Anne Bo
retssekretær